

2015 W1437

21 september 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevr. mr. A.W.E.S. van Duyneveldt-Franken,
advocaat te Leiden

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
van [datum] tot [datum] werkzaam als kapelaan in de
[naam]parochie te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 10 juni 2015. Op 20 juli 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], bisschop van Rotterdam. Verweerder heeft geweigerd het klaagschrift in ontvangst te nemen en heeft geen verweerschrift opgesteld, noch op een andere manier gereageerd.

Op 1 september 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn partner, mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevr. mr. A.W.E.S. van Duyneveldt-Franken voornoemd.

Namens het Bisdom is verschenen [naam], Vicaris-Generaal van het Bisdom Rotterdam.

2. De klacht

2.1. De burens van klager waren katholiek. Via een buurjongen kwam klager in contact met aangeklaagde, die een paar huizen verderop woonde. Klager kwam regelmatig met zijn buurjongen en soms met zijn broer bij aangeklaagde op bezoek. Klager was op dat moment ongeveer acht jaar oud. Aangeklaagde nam de jongens altijd mee naar boven waar hij, in een eigen vertrek, een spelcomputer had. Daarom kwamen de jongens daar ook graag. Ze mochten om de beurt op de computer spelen en klager zat daarbij altijd op schoot bij aangeklaagde. Aangeklaagde streefde hem dan en zoende hem op zijn rug. Ook streefde aangeklaagde over klagers geslachtsdeel, over zijn broek heen.

Naast de ruimte waar de computer stond, bevond zich een andere kamer met een bed. Toen klager een keer bij aangeklaagde was met zijn buurjongen, nam aangeklaagde klager mee naar deze kamer en ging hij op bed liggen. Aangeklaagde begon een verhaal te vertellen over een ontspanningsoefening en liet klager voelen hoe spieren kunnen aan- en ontspannen. Hij liet zich door klager op diverse plekken aanraken, waaronder op zijn eigen geslachtsdeel. Ook heeft aangeklaagde klager en zijn buurjongen in elk geval drie maal meegenomen naar het plaatselijke golfslagbad. Aangeklaagde zorgde er dan altijd voor dat hij met klager in hetzelfde kleedhokje zat. Twee keer heeft aangeklaagde - in het kleedhokje - klagers geslachtsdeel gekust en geprobeerd om klager oraal te bevredigen. In het zwembad raakte aangeklaagde klager altijd veelvuldig aan, zo pakte aangeklaagde klager op en betastte hem dan in het kruis.

Op enig moment kwam klager alleen bij aangeklaagde thuis om een spelletje op de computer te spelen. Klager zat op schoot bij aangeklaagde. Aangeklaagde bracht zijn hand in de broek van klager en pakte zijn blote geslachtsdeel vast. Klager weet dit nog goed omdat hij hierdoor erg in verwarring werd gebracht. Het wond hem enigszins op maar het voelde tegelijkertijd ook niet goed. Klager sprong op en wilde naar huis gaan. Aangeklaagde ging voor de deur staan en zei klager dat hij het aan niemand mocht vertellen. Klager heeft het echter toch aan zijn broer verteld die het weer aan hun ouders vertelde. De vader van klager is naar aangeklaagde gegaan waarop zij samen gingen bidden. De ouders van klager hebben het nooit echt serieus genomen, met name ook de gevolgen van het misbruik voor klager niet. Het misbruik heeft in een periode van ongeveer een jaar, gemiddeld eens per week plaatsgevonden.

2.2. Het gezin waar klager uit komt, was hervormd en ging wekelijks naar de kerk. Na het misbruik wilde klager echter niet meer naar de kerk. Hij had een hekel gekregen aan mannen met baarden. Hij voelde zich een soort proefkonijn in de kerk, alsof hij werd uitgetest hoe hij op dit soort rare situaties zou reageren. Zijn vertrouwen in de kerk was weg en hij wilde niet meer mee op zondag. Daardoor ontstonden er thuis grote ruzies tussen klager en zijn ouders. Klager voelde zich totaal onbegrepen door zijn ouders. De ruzies liepen zo hoog op dat klager op zijn 14^e uit huis ging. Hij verbleef daarna in diverse opvangcentra en ging uiteindelijk begeleid op kamers wonen. Hoewel hij al die tijd naar school is blijven gaan, heeft hij geen diploma behaald.

Klager heeft een lange tijd problemen gehad met seksualiteit. Hij vond het vies en kon er niet van genieten. Na afloop voelde hij zich ook heel schuldig. Klager heeft nog een tijd getwijfeld of hij homoseksueel was. Klager kreeg een minderwaardigheidscomplex en had het gevoel dat hij nergens bij hoorde. Klager ontwikkelde eetproblemen, hij zocht voldoening in eten. Toen hij aan zijn buurjongen en diens ouders vertelde over het misbruik, werd hij uitgelachen. Tot vorig jaar ongeveer heeft klager psychologische hulp gehad. In het begin heeft klager steeds verteld over het misbruik, hij vond het echter lastig om daarover te praten en hij kreeg weinig reactie. Klager voelde zich niet serieus genomen. Hij is uiteindelijk gestopt met vertellen over het misbruik.

Klager heeft inmiddels zelf kinderen. Toen zij klein waren had hij moeite met het verschonen van luiers. Hij durfde dat niet goed en had het gevoel dat hij zelf een dader was. Klager is getrouwd op zijn 23^e jaar en is na zeven jaar gescheiden. In het huwelijk had hij veel problemen met seksualiteit.

2.3. Klager probeert het misbruik te verwerken. Het belangrijkste voor hem is dat zijn verhaal nu eindelijk serieus wordt genomen en dat hij erkenning krijgt. Klager wil voorkomen dat aangeklaagde opnieuw kinderen misbruikt.

3. Het verweer

De Bisschop heeft in zijn reactie spijt betuigd. Van de kant van het bisdom Rotterdam onderstreept de Bisschop dat daden van seksueel misbruik te allen tijde krachtig dienen te worden afgekeurd.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer eenendertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Hoewel aangeklaagde niet heeft willen reageren, is voor de Klachtencommissie wel aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst, hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager in een periode van een jaar, gemiddeld eens per week seksueel is misbruikt door aangeklaagde. Dit misbruik bouwde zich op en ging steeds verder. Klager zat vaak op schoot bij aangeklaagde om computerspelletjes te spelen. Aangeklaagde raakte klager dan aan, hij streelde klager en zoende hem op zijn rug. Het ging aanvankelijk om aanrakingen en betasten van het geslachtsdeel over de broek heen. Klager moest ook aan de penis van aangeklaagde voelen, over zijn broek heen onder het mom van ontspanningsoefeningen. Aangeklaagde heeft twee maal het geslachtsdeel van klager gekust en gepoogd klager oraal te bevredigd in een kleedhokje van het zwembad. De laatste keer dat het misbruik plaatsvond, zat klager bij aangeklaagde op schoot en voelde aangeklaagde aan de blote penis van klager.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt zijn verklaring onder meer ondersteund door een advies van Hulp & Recht, d.d. 7 april 1997, waarin wordt gesproken over seksueel misbruik door aangeklaagde in 1988. Ook is er het tegen aangeklaagde gegrond verklaarde advies in de klacht met zaaknummer 2011T425, waarin aangeklaagde een 14-jarige jongen aan diens blote geslacht heeft betast. Voorts is er het tegen aangeklaagde gegrond verklaard advies in de klacht met zaaknummer 2012T766, waarin aangeklaagde een 14-jarige jongen oraal heeft bevredigd. Bovendien is er het tegen aangeklaagde gegrond verklaarde advies in de klacht met zaaknummer 2013W1102, waarin aangeklaagde een 11-jarige jongen onder meer aan dienst blote geslachtsdeel heeft betast. Als laatste is er de melding met zaaknummer 2015W1530 waarin aangeklaagde het geslachtsdeel van een 13-jarige jongen heeft betast en hem zoende in zijn nek.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas ongeveer 8 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Jegens aangeklaagde zijn, gelet op het feit dat hij in [jaar] uit de klerikale staat is weggezonden en voor soortgelijke feiten een gevangenisstraf en TBS opgelegd heeft gekregen, reeds de nodige maatregelen getroffen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de

erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging door het kerkelijk gezag, zoals ook ter zitting reeds is gebeurd, kunnen wellicht nog bijdragen aan de vermindering van het leed van klager.

4.6. Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Rotterdam de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 21 september 2015 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mevr. drs. L. Erftemeyer, en Zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem, bijgestaan door mr. H.L. Miedema, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.